De ce mergem la Saint Martin in the Fields?

(Daniela Caraman Fotea, 16 septembrie 2009)

Şi nu de azi de ieri... Faimoasa orchestră şi-a marcat prezenţa în România încă de la primele ediţii de Festival. Ateneul se demonstrează (în cazul lor) neîncăpător, biletele se epuizează primele, cu luni înainte de concerte (cronicarii nu au avut parte)...

La Saint Martin nu te poţi gândi altfel decât ca la o **legendă**. Ca şi cum nu le-ar fi fost suficientă celebritatea, au propus acum şi un program care materializează visul oricărui meloman: **Bach – Mozart**, pentru că această orchestră coboară muzica din transcendental, dar poate să şi conducă acolo... Şi-au stabilit scara valorilor pe înălţimea culmilor şi fiecare frază se înscrie în esenţa TOT-ului.

Simfonia concertantă în mi bemol major de **Johann Christian Bach** l-a avut în prim plan – teoretic, pe **Kenneth Sillito** (poziţional, era integrat în orchestră), un muzician remarcabil: îşi realizează sonorităţile cu nuanţele necesare demnităţii stilului clasic. Orchestra pe care a pregătit-o (acum cu alămurile doar apropiate de forma maximă) oferă sunetul pur, inconfundabil care a consacrat-o şi anunţă marea desfăşurare ce urmează: **Perahia pianist şi dirijor!**

Dorinţa de a-l reasculta era însoţită şi de curiozitate (îngrijorare?). Anul trecut îşi amânase un turneu în Statele Unite din cauza unui inconfort muscular la mână... Acum urma să treacă şi proba de şef al orchestrei. Nici o rezervă nu s-a confirmat. Dinpotrivă! „Relaţia" lui Perahia cu cel al 17-lea concert pentru pian şi orchestră în Sol major KV 453 de Mozart nu este aceea specială pe care a consacrat-o în opus-ul cu nr.21 (versiune celebrissimă), dar este la rândul ei remarcabilă; prin finalul de expoziţie, prilej de etalare a virtuozităţii, dezvoltarea în formă de... "fantezie"! Expresivitatea misterioasă a Andantelui, detaliile dantelăriei mozartiene, finalul cu vervă şi vivacitate de operă bufă evocându-l pe compozitorul care se complăcea în farse... Detaliile de tehnică ori construcţie nu sunt semnificative faţă de majora performanţă a artistului: **Perahia şi Saint Marin in the Fields au oferit... starea de Mozart** (momentul echilibrant al speranţelor!). Pentru câteva clipe (poate, mai multe) Perahia era... însuşi Mozart! Cei care au luat loc pe scenă, în spatele orchestrei, au avut privilegiul de a-i urmări expresivitatea comunicării prin privire. Relaţionarea cu orchestra era fabuloasă, îmi spunea Cristina Sârbu...

În Bach (Johann Sebastian) – Concertul nr.3 pentru pian şi orchestră în Re Major (transcriere a concertului pentru vioară în Mi major, mai complexă decât modelul), Perahia asigură partiturii solistice caracterul potrivit noii ipostaze, respectând logica genialului constructor. I-a adăugat autoritatea uriaşului său talent, printr-o întoarcere în timpul unei epoci premergătoare celei precedent evocate, dar oferind ceea ce maestrul barocului a lăsat drept nemuritoare moştenire: valabilitatea atemporală a spiritualităţii.

Prin Simfonia „Praga" – o revenire la arta decorativă a dezvoltărilor mozartiene, la maiestate (în Adagio), energie şi vigoare (în Allegro); prin jocul coloristic din cea de a doua secţiune, cu farmecul ei ambiguu, orchestra suna scânteietor şi delicat. A fost o versiune cu forţă, vitalitate, lucidă.

Un astfel de concert este o binefacere spirituală. Perahia s-a legitimat ca şef de orchestră cu înzestrare şi capacitate pe măsura pianistului de mult timp celebru, Festivalul fiind şi astfel, un reper pentru ceea ce oferă posibilei posterităţi.

Mergem la Saint Martin in the Fields (o vom mai face), pentru că, aşa cum a gândit Nietzsche, **lucrurile perfecte ne învaţă să nădăjduim...**